

מבוא - פרק 1:

פרויקט הגמר שלי עוסק בצילום רקדניות. בחרתי בריקוד קלאסי מכיוון שזהו סגנון בו רקדתי בעבר ודורש התמדה ועבודה קשה. אני אוהבת להביט בריקוד קלאסי וביכולות של הגוף להגיע לגמישות ותנועתיות מרשימות.

בלט מורכב מחומרי-תנועה ותנוחה, אשר בחיבורים ביניהם יוצרים הגיון תנועתי. בשפת הבלט קיימים אלמנטים גופניים המורכבים מתנוחות רגליים וזרועות, ומצבי גוף המייצרים שפה של תנועה ותנוחה בחלל. בשפת הבלט המהירות קובעת את משמעות המשפט התנועתי. הדיוק בביצוע תוך שמירה על חוקי השפה הקלאסית, יתן משמעות לריקוד. היכולת האישית של הרוקד, מבחינה פיזיולוגית ומבחינת נתוני ביטוי אמנותי, יביאו לידי ביטוי את הסגנון האישי שלו. (אינצקלופדיה בריטניקה, ערך בלט).

הז'אנר שבחרתי הוא צילום תנועה תוך התמקדות בצילום ריקוד. אני שמה דגש על הקפאת רגעי תנועה: להדגיש את העוצמה והקווים של הגוף הרוקד, וליצור תמונה שמעבירה תחושת ההקפאה של תנועת הגוף.

באמצעות צילום הרקדניות בסטודיו ועבודה עם נפילות אור וצל אני רוצה להדגיש את המורכבות של תנועת הבלט על היכולות והקשיים הקיימים בו. באמצעות עריכה יוצגו התמונות בשחור לבן על מנת להדגיש את הניגודיות הקיימת בין הקושי והסיפוק וכן להדגיש את האסתטיקה של הגוף בתנועה ולמקד את הקווים, טקסטורות וצללים של הגוף.

ענבל כהן חמו במאמרה "הצילום והגוף" מתארת את דרכי הצילום שלה בכך שהיא בוחרת את הזווית, עומק השדה, החדות או המריחה של התנועה. בנוסף לכך היא מתמקדת בחלק מהתמונה חלקי גוף, מגע בין האנשים והתנועות. בזוויות היא בוחרת לצלם מהצד, מאחור, מזווית נמוכה. בנוסף עוסק המאמר צילום ריקוד המתמקד בהדגשת התנועה שמאפשרת להעביר חוויה, מסר שמציג את הכמעט בלתי אפשרי שהרקדנים יכולים לעשות.

בנוסף לכך, המאמר "דגון-נהרין (2014): מחול בשניים" מאת דב אלפון, מתמקד בשיתוף פעולה בין הכוריאוגרף אוהד נהרין לצלם גדי דגון. המאמר מדגיש את הגישה הייחודית של הצלם גדי דגון לצילום מחול, הוא ידע כיצד לתפוס את הדינמיקה והעוצמה שבמחול באמצעות שימוש בזוויות צילום שונות, תאורה דרמטית, תפיסת הקפאת רגעים ויצירת טשטוש המייצר תחושת זרימה. הצילומים שלו לא רק תיעדו את המופעים, אלא גם הפכו לחלק מהשפה האמנותית של יצירות נהרין, והשפיעו על תפיסת המחול הישראלי.

מתוך מבוא זה לקחתי לפרויקט שלי את החשיבה על זוויות הצילום, חלקי גוף והקפאת תנועה על מנת להעביר את החוויה והיכולות הבלתי אפשריות של הרקדניות .
בפרוייקט שלי בחרתי לחקור את היכולות הבלתי אפשריות של הרקדניות, את היחודיות של כל חלק בגוף היוצרים תנועה ומעבירים רגשות ועוצמה .
צלמי ההשראה אותם בחרתי לחקור:

ריצ'רד אבדון(Richard Avedon):

ריצ'רד אבדון הוא צלם אמריקאי מאוד מוכר, שנולד ב-15 במאי 1923 בברוקלין, ניו יורק, ונפטר ב-1 באוקטובר 2004. הוא היה אחד מהצלמים החשובים של המאה ה-20, והיה ידוע בעיקר בזכות צילומי פורטרטים של אנשים מפורסמים, דוגמניות, פוליטיקאים, ומובילי דעה. עבודותיו הופיעו במגזינים כמו "Vogue" ו-"The New Yorker". הוא היה צלם מאוד חדשני, שצילם אנשים בתנוחות גוף מיוחדות, כדי להציג את האישיות האמיתית שלהם. היכולת שלו להציג את הצדדים שלא רואים בדרך כלל של הדמויות הפכה אותו לאחד מהצלמים המשפיעים ביותר בעולם. הצילומים שלו משקפים את המעבר מסגנון שנות ה-60 לסגנון המודרני של שנות ה-70, עם דגש על חדשנות, תעוזה ותחכום.

העבודות של ריצ'רד אבדון התמקדו בעיקר בהעברת האישיות והמהות של הדמויות שהוא צילם, ובכך עבודתו קשורה לנושא פרויקט הגמר שלי העוסק בצילום רקדניות מחול. בפרוייקט, אני מנסה להנציח רגעים ייחודיים של התנועה ובכך להציג את הקשר בין הגוף לרגש, התמקדות בהבעות הפנים, היוצרים דינמיקה ומספרים את הסיפור של הגוף הרוקד והרגש שמאחורי התנועה.

תמונה 1:

הצילום ורושקה, שמלה מאת קימברלי, ניו יורק, 4 בינואר 1967. מציג את הדוגמנית ורושקה בתנוחה לא רגילה כביטוי של חופש, עוצמה ואלגנטיות המזכירה תנועת מחול, התנוחה הזו יוצרת תחושת

ריחוף ושליטה בגוף. אבדון השתמש ברקע הלבן ובתאורה דרמטית מהצד כדי להדגיש את קווי הגוף, כאשר זווית הצילום הנמוכה מדגישה את הריחוף והקלילות. התמונה היא חלק מסדרה בה דוגמנים מצטלמים בתנוחות לא רגילות, המשלב אופנה עם תנועה ואמנות הגוף, ושובר את נורמות צילום האופנה המסורתית. מטרתו הייתה להקפיא תנועה באופן שמעביר אנרגיה ורגש, ויוצר דימוי מלא הבעה ודרמה.

התמונה נמצאת בצמצם-עומק שדה רחב, הפוקוס נמצא על הדוגמנית, מהירות תריס גבוהה כדי לתפוס את ההקפאה, תצלום שחור לבן - קונטרסט גבוה, לונג שוט, תאורת פלאש סטודיו צדדית ורושקה, שמלה מאת קימברלי, ניו יורק, 4 בינואר 1967.

תמונה 2:

הצילום מציג את סיד צ'ריס בתנועה עוצמתית ואלגנטית, כשהשמלה הארוכה שלה מתנופפת באוויר ויוצרת תחושת חופש וקלילות. התנוחה שלה משדרת ריחוף ודינמיות. הרקע הלבן מדגיש את הדמות ואת הפרטים הקטנים בתנועה שלה. התמונה נמצאת בצמצם-עומק שדה רחב, הפוקוס נמצא על הדוגמנית, מהירות תריס גבוהה כדי לתפוס את ההקפאה, תצלום שחור

לבן - קונטרסט גבוה, לונג שוט, תאורת פלאש סטודיו מרכזית, זווית צילום גובה העיניים טיפה נמוכה. **Cyd Charisse, שמלה של Macrini, ניו יורק, ניו יורק, 9 ביוני 1961**

תמונה 3:

התצלום מציג את שרימפטון בשמלה שעיבב קרדן בסגנון אוורנגרדי שרואים קפלים זורמים וכובע קפוצ'ון. זהו צילום אופנה קלאסי בסטודיו עם תאורה רכה וישירה, רקע לבן היוצרים מינימליזם בעוד שהתנופפות של השמלה מעבירים תחושת עוצמה. ריצ'רד אבדון יצר קומפוזיציה גאומטרית (סוג של משולש) המבליטה את תנועת הבד והאלגנטיות של שרימפטון, תוך שמירה על ניקיון ודיוק צורני. הוא השתמש בעומק שדה רדוד לכיוון מלא כאשר הפוקוס הוא על הדוגמן אבל עדיין יש דגש על הרקע. מהירות תריס גבוהה, זווית צילום טיפה נמוכה. תצלום שחור לבן.

ז'אן שרימפטון, שמלת ערב של קרדן, פריז, ינואר 1970

לאויס גרינפילד :

נולדה בניו יורק ארצות הברית ב-18.4.1949 היא למדה במכללה "פילדסטון" לימודי אתנוגרפיה ותרבויות אתניות ולמדה באוניברסיטת "ברנדייס". תחילה עבדה כצלמה במקום מקומי בבוסטון ובאמצע שנה ה-70 התבקשה לצלם חזרה גנרלית של מופע ריקוד היא התאהבה בתחום והחלה לצלם ריקוד. בשנות ה-80 פתחה סטודיו צילומים והחלה ליצור את האומנות שלה. המטרה שלה הייתה לצלם רקדנים בסטודיו לייצג אותם ואת הפוטנציאל התנועה שלהם. היא צילמה רקדנים מפורסמים כמו אלווין אלי ומרתה גרהאם.

היא תופסת רגעים בדרמטיות ובדיוק כי היא מבקשת מהרקדנים לרקוד בסטודיו ומנציחה את התנועתיות שלהם. לכן עבודתיה נחשבות דוקומנטריות כיוון שהרקדנים חשים שחרור בסטודיו למרות הצילום המביים.

כיום גרינפילד נחשבת לצלמת מפורסמת בעולם המציגה את עבודתיה בתערוכות ומוזיאונים בינלאומיים ומרצה על צילום ותנועה הבאים לידי ביטוי בעבודותיה. בחרתי להציג את לאויס כי היא ידועה בצילומים שלה כמדגישה את הגוף האנושי בתנועה בתחום הריקוד והמחול, היא מצלמת בסטודיו תנועה מבוויימת כדי ליצור מבחינתה את הציום הטוב ביותר. זה מתחבר לפרוקיט שלי כי גם אני בחרתי לצלם רקדניות בסטודיו ביקשתי מהן להביא את התלבשות ריקוד שלהן כדי לתעד רגעים של תנועה ורגש. הייחודיות של הפרויקט שלי היא להציג דרך הצילום והשימוש בתאורה וצללים את הקשר בין תנועתיות ורגשות היוצרים סיפור.

תמונה 1:

הצילום מציג רקדנית בקפיצה שנראית כאילו היא מרחפת באוויר, עטופה בשמלה שמתנופפת סביבה כמו עלי כותרת של ורד. הרקדנית ממוקמת במרכז הפריים, והתנוחה שלה יוצרת קומפוזיציה סימטרית ומאוזנת שמזכירה פרח פתוח או מלאך. התאורה בסטודיו רכה ואחידה, הרקע לבן מה שמדגיש את קווי הגוף והבד בלי לייצר צללים חדים. התחושה הכללית בתמונה היא של שקט, יופי ועדינות נצחית, בדיוק כמו שם היצירה, "הוורד הנצחי". הצילום משדר את היכולת הייחודית של גרינפילד "להקפיא" תנועה בשיא הרגע, בלי עריכה דיגיטלית, תוך שיתוף פעולה מושלם עם הרקדנית. התוצאה היא דימוי עוצמתי שמשלב תנועה, צורה ואור ברגע אחד מושלם.

נוצרת השתקפות של הרקדנית ברצפה כתוצאה משימוש במראה בכך נוצרת תחושה של ורד הצומח מתוך האדמה כלפי מעלה. זוויות הצילום גבוה עיניים עם נטייה למטה , עומק שדה רחב , תריס גבוה.

,Lois Greenfield, The Immortal Rose
2007.

תמונה 2: שם הצילום הוא "The Immortal Rose" (הוורד הנצחי) והוא צולם בשנת 2007 . הצילום מתעד את הרקדנית מורין פלמינג בתנוחה בלט, המשלבת תנועה והקפאת רגעים באופן שמעורר תחושת ריחוף ואלגנטיות. הצילום צולם בעומק שדה רדוד זווית טיפה נמוכה , תאורת סטודיו (מלאכותית) שבה מאחורה מקדימה ומצד שמאל. מהירות תריס גבוהה.

תמונה 3: הצילום "The Immortal Rose" משנת 2007 מציג את הרקדנית מורין פלמינג בתנוחת בלט. הרקדנית נראית כאילו היא מרחפת באוויר, עטופה בשמלה שמתפזרת סביבה כמו עלי כותרת של ורד. הקומפוזיציה סימטרית ומאוזנת, והתנוחה יוצרת צורה המזכירה פרח פתוח שמתכתב עם הנושא של הפרוקיט שלה. התאורה בסטודיו מדגישה את קווי הגוף והבד . עומק שדה רדוד צילום זווית נמוך טיפה , מהירות תריס גבוהה.

רפלקציה :

הפרויקט שלי עוסק בצילום רקדניות מחול בסטודיו, נחשפתי לעבודות של לואיס גרינפילד וריצ'רד אבדון שהם שני צלמים בעלי גישות שונות לתיעוד תנועה, גוף וביטוי אנושי.

מלואיס גרינפילד למדתי את היכולת "להקפיא" את הרגע המושלם כלומר, שבו התנועה מגיעה לשיא הפיזי והאסתטי שלה. תופסת רגעים בלתי אפשריים כמעט, שבהם הגוף יוצר צורות מופשטות, שמביאות את הריקוד למקום אמנותי . מה שאני לוקחת ממנה לפרויקט שלי הוא הדגש על תזמון, דיוק.

גם כצלמת וגם כשאני מנחה את הרקדנית מול המצלמה. מריצ'רד אבדון לקחתי השראה מהגישה שלו לקומפוזיציה, תאורה ונוכחות. אבדון מתמקד באיזון, באלגנטיות של הרקדנית. מה שאני לוקחת ממנו זו החשיבות של מיקום מדויק בפריים, היכולת ליצור נוכחות חזקה גם בתמונה סטטית לחלוטין.

שניהם מזכירים לי שצילום מחול בסטודיו זה לא רק לתפוס תנועה , אלא לתרגם רגש, חוויה ותשוקה לצורה, אור וזמן. בפרויקט שלי אשתדל לשלב את העומק, הדיוק והיצירתיות ששני האמנים האלה מביאים ולפתח שפה אישית משלי.

ביבליוגרפיה:

אנציקלופדיה בריטניקה, ערך בלט מתוך:

<https://www.britannica.com/art/ballet>

"הצילום והגוף" ענבל כהן חמו:

[/https://womenphotographing.co.il/body-photo](https://womenphotographing.co.il/body-photo)

"דגון-נהרין: מחול בשניים" מאת דב אלפון, 2014:

<https://alaxon.co.il/thought/%D7%93%D7%92%D7%95%D7%9F-%D7%A0%D7%94%D7%A8%D7%99%D7%9F-%D7%9E%D7%97%D7%95%D7%9C-%D7%91%D7%A9%D7%A0%D7%99%D7%99%D7%9D/?ref=rand>

פרומן, מ'. (2017) . " מחול מבעד להעדשה " : צילום תנועה ומחול לאורך ההיסטוריה " , מכון ואן ליר

https://www.vanleer.org.il/wp-content/uploads/2023/03/5-%D7%A4%D7%95%D7%A8%D7%9E%D7%9F-%D7%9E%D7%99%D7%9B%D7%9C-%D7%90%D7%9E%D7%A0%D7%95%D7%AA-%D7%AA%D7%A9%D7%A2%D7%97.pdf?srsId=AfmBOoqrBz4vaQTRZau-8u_T9vuN3eklY1m08l9ZLzjpwP3QP0Q_tRm6

